

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

ทวิวรรณ เทพวงษ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 342 คน ที่อาศัยในเขตพื้นที่กองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้างในปี พ.ศ. 2556 และมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (คิดเป็นร้อยละ 57.6) มีอายุ 40 – 49 ปี มีสถานภาพโสด(มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม)สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (คิดเป็นร้อยละ 43.6) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001–30,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 36.0) อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน 5 – 10 ปี (คิดเป็นร้อยละ 39.9) กว่าครึ่งหนึ่งในสี่ประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้เฉลี่ยต่อปีระหว่าง 50,000–100,000 บาท 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นตำบลท่าช้างอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากที่สุดรองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามลำดับ 3) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อปี และระยะเวลาที่อยู่ในหมู่บ้านที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้างในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ:การมีส่วนร่วมของประชาชน/กองทุนหลักประกันสุขภาพ/ตำบลท่าช้าง/จังหวัดนครนายก

* นิติศรปริญาโท, สาขาวิชาบริหารงานส่วนท้องถิ่น สถาบันบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

Citizen Participation in the Operation of Tha Chang Sub-district Health Security Fund, Muang Nakhon Nayok District, Nakhon Nayok Province

Taveewan Thapwong*

Abstract

The research aims to study and compare citizen participation in the operation of Tha Chang Sub-district Health Security Fund, Muang Nakhon Nayok District, Nakhon Nayok Province with regard to respondents' demographic data. It is a survey research with the sample size of 342 people who live in the service area of Tha Chang Sub-district Health Security Fund during the year of B.E. 2556 and aged 18 years and older. Data is collected through a questionnaire that is developed by the author and has the value of reliability equal to 0.986. Statistics for data analysis are percentage, mean, standard deviation, t-test statistic, One-way ANOVA and Scheffe's test for pairwise dataset. Results reveals that :

1. The majority of respondents are female (57.6%), aged between 40-49 years, single (more than 50%), graduated high school or equivalent (43.6%), earn an average monthly income between 20,001-30,000 Baht (36%) has reside in a village for 5-10 years (39.9%), are merchants or business owners (27.2%), and earn an average annual income between 50,000-100,000 Baht.

2. Citizen participation in the operation of Tha Chang Sub-district Health Security Fund, Muang Nakhon Nayok District, Nakhon Nayok Province is moderate overall. When consider by aspects, it found that citizen participation in all aspects is also moderate. Participation in a decision-making stage is highest then operation, interests, and evaluation, respectively.

3. A hypothesis test found that respondents who has different genders, ages, marital statuses, educational levels, careers, average annual incomes and lengths of living in a village has no different level of participation in the operation of Tha Chang Sub-district Health Security Fund.

Keywords: Citizen Participation/ Operation/ Health Security Fund/ Nayok District/ Nakhon Nayok Province

* Students master's degree ,Major Local government administration, The Graduate School, Suan Dusit University

ความเป็นมาของปัญหา

การมีสุขภาพดีเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็น และเป็นสิทธิของประชาชนทุกคน ซึ่งในอีกด้านหนึ่งประชาชนจะต้องมีความรับผิดชอบในการดูแลสุขภาพตนเองและสังคม ในปัจจุบันการตัดสินใจด้านสาธารณสุขและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มิได้เป็นสิ่งที่จะสามารถดำเนินการได้โดยบุคลากรด้านสาธารณสุขแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่ประชาชนสามารถเรียกร้องที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบในสุขภาพของตนเอง ครอบครัวและสังคมด้วย การดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นอีกมิติหนึ่งของการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในท้องถิ่น ภายใต้พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 มาตรา 47 ซึ่งมีหลักเกณฑ์สำคัญที่กำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 2 ด้าน คือ (1) ด้านงบประมาณ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมดำเนินการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ในอัตรา 40 บาทต่อหัวประชากร ตามจำนวนประชากรทั้งหมดในพื้นที่ โดยการโอนเงินงบประมาณตรงให้แก่กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น และจะต้องมีการสมทบเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากเงินอุดหนุนหรืองบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ร้อยละ 50,30 และ 20 และ (2) ด้านการบริหารจัดการ จะเป็นการดำเนินการ โดยคณะกรรมการบริหารของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ซึ่งแต่งตั้งขึ้นภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ดำเนินการบริหารงบประมาณของกองทุนในการสนับสนุนกิจกรรม 4 ประเภท ได้แก่ การสนับสนุนการจัดบริการสุขภาพตามชุดสิทธิประโยชน์ การสนับสนุนหน่วยบริการสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพโดยประชาชน

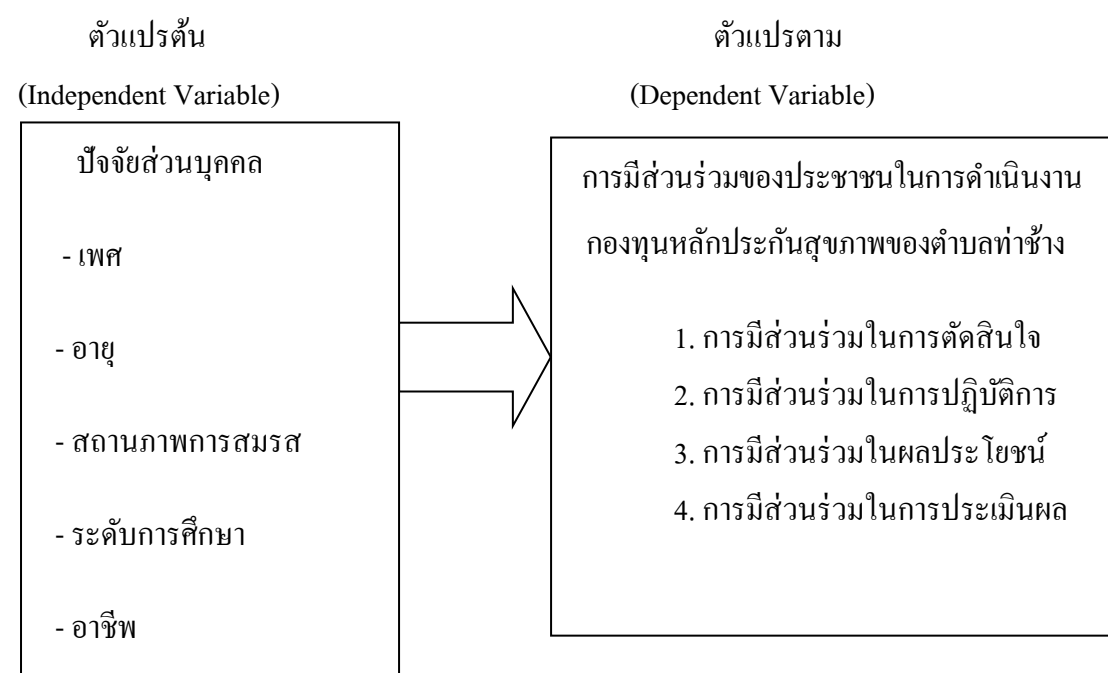
ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก เป็นพื้นที่ที่มีจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นมาตั้งแต่ปี 2553 คณะกรรมการกองทุนพบปัญหาโครงการที่ได้ดำเนินการยังไม่มีข้อบ่งชี้ว่าเป็นโครงการที่มาจากความต้องการของประชาชนหรือผ่านการมีส่วนร่วมคิดจากประชาชนหรือไม่ มีผู้รับผิดชอบโครงการที่เป็นภาคประชาชน ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยหรือท้องถิ่น ประกอบกับโครงการต่างๆ มาจากเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการของกองทุนหลักประกันสุขภาพ การดำเนินงานของกองทุนไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายแต่เป็นการเน้นให้บริการของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นเพียงการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นเท่านั้นยังไม่ได้เป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ซึ่งทำให้โครงการดังกล่าวไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนตามเป้าหมายของกองทุนหลักประกันสุขภาพอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำข้อมูลมาประมวลผลดำเนินการหาค่าได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการศึกษาทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science : SPSS) เข้ามาช่วยในการคำนวณ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่คัดลอกไว้แล้วดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์
3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

5. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์แปลผลค่าเฉลี่ยดังนั้น ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best W. John. 1997, p 190)

วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างด้วยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One way ANOVA

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยมี อันดับที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นอันดับสุดท้าย ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เนื่องจาก ประชาชนยังขาดความเข้าใจในการดำเนินงานกองทุนฯ โดยขาดการประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินงานของกองทุนที่ชัดเจน และยังขาดเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรง จะส่งผลให้ประชาชนเข้าใจในการดำเนินงานกองทุนฯคลาดเคลื่อน โดย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นอันดับ 1 รองลงมา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในด้านการประเมินผลเป็นอันดับสุดท้ายพบว่าการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากประชาชนในตำบลท่าช้าง มีความเห็นว่า การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนตำบลท่าช้าง การใช้งบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างในการดำเนินกิจกรรม ด้านต่างๆ การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือแก้ไขปัญหาสุขภาพให้เป็นไปตามสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนเพื่อใช้ในการ

ดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง รวมทั้งการติดตามประเมินผลโครงการที่ขอรับเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พณีส หันนาสินทร์ และซึ่งสอดคล้องผลการศึกษาวิจัย วรรณาทองกาแก้ว (2554) ได้สรุปผลการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดยะลา พบว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางจากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ครั้งนี้ มีประเด็นน่าสนใจที่จะหยิบยกมาอภิปรายในแต่ละด้านดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับ 1 คือ ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาด้านสุขภาพเพื่อใช้ในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง รองลงมา ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการใช้งบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างในการดำเนินกิจกรรม ด้านสาธารณสุขในชุมชน ให้เป็นไปตามสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนที่แท้จริง และประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดกิจกรรม ด้านสุขภาพร่วมกับคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างตามลำดับ จะเห็นได้ว่าทั้งสามข้อเป็นเรื่องที่สำคัญที่กองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายกต้องตระหนักและนำมาเป็นนโยบายในการดำเนินงานของกองทุนฯ ประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาด้านสุขภาพ การดำเนินกิจกรรมของกองทุนฯ เพราะการจะพัฒนาส่งเสริมเรื่องสุขภาพก็ต้องศึกษาสภาพปัญหาด้านสุขภาพจากประชาชน ประชาชนต้องได้รับประโยชน์จากกิจกรรมของกองทุนฯ ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม จากการศึกษายังพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง การติดตามประเมินผล การดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างร่วมกับคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างน้อยที่สุด คือมีค่าเฉลี่ย 3.06 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การติดตามประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่า

ข้าง ประชาชนอาจตระหนักว่าการติดตามและประเมินผลเป็นงานของคณะกรรมการกองทุนฯ ประชาชนไม่มีสิทธิ์เข้าไปยุ่งเกี่ยวในด้านการติดตามและประเมินผล

ผู้วิจัยเห็นว่า กองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก สร้างความเข้าใจกับประชาชนให้มากขึ้นในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก และควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของกองทุนฯ ให้กับประชาชนทราบ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการของประชาชนในตำบลท่าช้าง

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับ 1 คือ ประชาชนมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในกิจกรรมของกองทุนหลักประกันฯ เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือแก้ไขปัญหาสุขภาพ รองลงมา ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาสาธารณสุขในชุมชน และท่านมีส่วนร่วมในการเขียนโครงการของบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างเพื่อจัดกิจกรรมหรือแก้ไขปัญหาในหมู่บ้าน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าทั้งสามข้อเป็นเรื่องที่กองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ดำเนินการได้ดีโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการนำเสนอปัญหาสาธารณสุขในชุมชน และร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุนฯ ซึ่งสอดคล้องผลการศึกษาวิจัย นวลจันทร์ รัตนพร (2553, หน้า 80 อ้างถึงใน นิเวช เศรษฐบุตร, 2555) ได้สรุปผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลนากระตาม ว่าส่วนหนึ่งเกิดจากการสร้างกลุ่มแกนนำ กองทุนหลักประกันสุขภาพส่วนท้องถิ่นตำบลนากระตาม มีแนวคิดในการสร้างกลุ่มแกนนำเพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชนโดยพิจารณาจากทุนทางสังคมที่มีอยู่ เช่น อสม. ผู้นำชุมชน กลุ่ม/ชมรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนส่วนต่อมา คือแหล่งเรียนรู้และข้อมูลข่าวสาร กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับชุมชนนอกจากการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นผ่านกลุ่มแกนนำต่างๆ แล้ว กองทุนสุขภาพตำบลนากระตามยังมีแนวคิดที่จะพัฒนาการเรียนรู้ให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านแหล่งเรียนรู้ชุมชน และให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องผ่านเครือข่ายวิทยุชุมชนในพื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในภาคีการพัฒนาอีกส่วนที่สำคัญคือ การทำงานแบบมีส่วนร่วม กระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากมีกลุ่มแกนนำซึ่งเป็นตัวแทนประชาชน มีบทบาทในการพัฒนาด้านต่างๆ แล้วกองทุนหลักประกันสุขภาพได้เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนให้ครบทั้ง

กระบวนการโดยส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาการวางแผนแก้ไขปัญหา และการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน อย่างไรก็ตาม จากการศึกษายังพบว่า การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสาธารณสุขในชุมชนน้อยที่สุด คือมีค่าเฉลี่ย 3.16 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การติดตามประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลทำซ้ำ ประชาชนทั่วไปที่ไม่มีหน้าที่เป็น อสม. ผู้นำชุมชน กลุ่ม/ชมรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเข้าใจว่าตัวเองไม่มีความเกี่ยวข้องกับกองทุนฯ จึงเป็นแค่ผู้รับอย่างเดียวไม่มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสาธารณสุขเพราะคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง

ผู้วิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลทำซ้ำ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก กองทุนฯ ควรสร้างความเข้าใจกับประชาชนในตำบลทำซ้ำในเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของกองทุนฯ ตลอดจนการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดอบรม อสม. การพัฒนากระบวนการ และระบบการจัดการที่ดี จะทำให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าว สามารถดำเนินการสำเร็จลุล่วงได้ เช่น การจัดตั้งกลุ่ม/แกนนำต่างๆ ทำให้ผู้นำในการพัฒนาและแก้ไขปัญหารวมถึงการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมที่สำคัญ คือ มีการวางแผนโดยใช้กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม ที่เรียกว่าประชาคม ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสในการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน และทำกิจกรรมการแก้ไขปัญหาร่วมกัน สามารถแก้ไขปัญหาได้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และการมีส่วนร่วมจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่การร่วมเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆเป็นจำนวนมาก และในการจัดกิจกรรมเพื่อส่วนรวมตัวแทนกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มสตรี กลุ่ม อสม. ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมสร้างสุขภาพ ก็มาร่วมกันจัดกิจกรรม ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลทำซ้ำ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับ 1 คือ ประชาชนได้รับการพัฒนาด้านสุขภาพที่ดีขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลทำซ้ำ รองลงมา กิจกรรมของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลทำซ้ำ มีการกระจายผลประโยชน์ไปให้คนในชุมชนอย่างเท่าเทียม และกิจกรรมของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลทำซ้ำส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพชุมชน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าทั้งสามข้อเป็นเรื่องที่กองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลทำซ้ำ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ดำเนินการได้ดี ซึ่งสอดคล้องผลการศึกษาวิจัย นิเวช

เดชะบุตร (2555) ได้ศึกษาการลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนสุขภาพตำบลสบปราบ เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของคนในชุมชนที่ได้รับมอบหมาย ทั้งในด้านการผลักดัน ก่อตั้งสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนสุขภาพ ซึ่งภาครัฐและท้องถิ่นให้ความสำคัญในเรื่องงบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ส่วนภาคประชาชนให้ความสำคัญในเรื่องแรงงานในการดำเนินกิจกรรม ส่วนในด้านกระบวนการร่วมในการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพชุมชนของกองทุนสุขภาพ พบว่าภาครัฐให้ความสำคัญในการกระตุ้นในประชาชนแสดงความคิดเห็นในการจัดการสุขภาพภาคประชาชน ในภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมของกองทุน และด้านกระบวนการร่วมในกระบวนการจัดการกองทุนสุขภาพตำบลสบปราบ ภาครัฐและท้องถิ่นให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการกองทุนสม่ำเสมอ ในภาคประชาชนให้ความสำคัญกับการจัดการผลประโยชน์ที่จะได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาสุขภาพของชุมชน อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า ประชาชนได้รับประโยชน์จากการสร้างความรู้ในการดูแลสุขภาพให้กับคนในชุมชนโดยกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลทำช้าง น้อยที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.23 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดูแลสุขภาพ เรื่องสาธารณสุข เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย หรือทำธุรกิจส่วนตัว ทุ่มเทเวลาในการประกอบอาชีพ จึงทำให้ไม่สนใจสุขภาพและสาธารณสุขของคนในชุมชน โดยตระหนักว่าเรื่องสุขภาพ และสาธารณสุขเป็นของ อสม. ที่จะต้องคอยมาดูแล

ผู้วิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลทำช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ในด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์กองทุนฯ ต้องเน้นที่การพัฒนาเพื่อให้ชุมชนยืนได้ด้วยตัวเอง อันหมายถึงการสร้างสุขภาพโดยประชาชนแทนการซ่อมสุขภาพด้วยบริการ ส่งเสริมให้หน่วยงานทุกระดับใช้แผนที่ยุทธศาสตร์ที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพของประชาชนในระดับท้องถิ่นหรือชุมชนได้ตามความเหมาะสม ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความสามารถของท้องถิ่น ชุมชน และกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ให้สามารถดำเนินการจัดการระบบสุขภาพชุมชนได้ด้วยการ สร้างกระบวนการจัดการสุขภาพ และเพิ่มทักษะการใช้แผนที่ยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือบริหารการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการสร้างและบริหารจัดการนวัตกรรมในทุกระดับ หลากหลายรูปแบบ ที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลทำช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับ 1 คือ ประชาชนมีส่วนร่วมกับกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลทำช้าง ติดตามประเมินผลโครงการที่ขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุน

หลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง รองลงมา ท่านมีส่วนร่วมในการสอบถามหรือเสนอความคิดเห็น แก่คณะกรรมการการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้างเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา สาธารณสุขชุมชน และท่านมีส่วนร่วมติดตามผลว่าโครงการหรืองบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมมี ประโยชน์ต่อชุมชน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าทั้งสามข้อเป็นเรื่องที่กองทุนหลักประกันสุขภาพของ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ดำเนินการได้ดี คือ มีการสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในเรื่อง การติดตามประเมินผลโครงการที่ขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุน หลักประกันสุขภาพตำบลท่าช้าง คณะกรรมการกองทุนฯ ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอแนวคิด และแนวทางการแก้ไขปัญหาสุขภาพตำบลท่าช้าง เพื่อนำปัญหามาจัดทำเป็นแผนงาน โครงการมา ดำเนินการแก้ไขปัญหาทางด้านสุขภาพภายในชุมชน อย่างไรก็ตาม จากการศึกษายังพบว่า การมี ส่วนร่วมในการสอบถามความคาดหวังของประชาชนต่อการดำเนินงานของกองทุนหลักประกัน สุขภาพตำบลท่าช้าง น้อยที่สุด คือมีค่าเฉลี่ย 3.10 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การดำเนินการตามโครงการ ของกองทุนฯ ขาดการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ในด้านการสอบถามความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินการของกองทุนฯ อาจจะมีการประเมินผลและสอบถามประชาชนบ้างแต่อาจเป็น จำนวนที่น้อย

ผู้วิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ ของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล คณะกรรมการกองทุนฯ ควรสรุปผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ดำเนินการในแต่ละปีประชาชน สัมผัสผลการดำเนินงานให้กับประชาชนทราบ สร้างหลักประกันสุขภาพให้กับประชาชนทุกคนใน พื้นที่ โดยมีโครงสร้างการบริหารกองทุนที่ชัดเจน และสะท้อนถึงการส่งเสริมกระบวนการการมี ส่วนร่วมตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น กองทุน หลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น หรือพื้นที่ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณสมทบจาก สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและองค์การบริหารส่วนตำบลหรือกองทุนชุมชนตาม สัดส่วนที่กำหนด เพื่อให้ดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกัน โรคและการฟื้นฟู สมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ กองทุนฯ จะได้รับเงินและ ทรัพย์สินมาจากหลายแห่ง อาจจะมีการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเข้ากองทุนเพิ่มเติมเพื่อให้กองทุนมี ความเข้มแข็ง และบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นก็ได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) การริเริ่มและการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจต่อโครงการของประชาชนยังมีข้อจำกัด ส่วนใหญ่เกิดจากการตัดสินใจของหน่วยงาน การดำเนินงานโครงการทุกโครงการควรผ่านความเห็นชอบของประชาชนในหมู่บ้าน อันเป็นแนวทางที่สามารถทำให้มีการระดมความคิดเห็น การระดมทุนและความรู้สึกรับผิดชอบให้กับประชาชน

2) โครงการส่วนใหญ่ ขาดบุคลากรที่มีคนท้องที่และความรับผิดชอบโดยตรง เป็นการฝากงาน จึงทำให้การรวบรวมข้อมูล หรือไม่ได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ถึงภารกิจของกองทุนฯ

3) การใช้จ่ายงบประมาณของกองทุนฯ ยังขาดแนวทางที่ชัดเจนว่าจะเป็นเรื่องกระบวนการหรือผลลัพธ์หรือเห็นทั้งสองแนวทาง หากเห็นกระบวนการก็ให้ความสำคัญกับระเบียบ กฎเกณฑ์มาก ทำให้ทำงานล่าช้าหรือทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และตัวแทนประชาชน

บรรณานุกรม

กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. (2550). รายงานผลการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริการจัดหางาน.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2548). มาตรฐานงานสาธารณสุขมูลฐาน

กรุงเทพมหานคร ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คู่มือโปรแกรมบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับพื้นที่/ท้องถิ่น. ไม่ระบุวันที่,

[ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.tobt.nhso.go.th/index.php> (5 มกราคม 2557).

ชาญชัย ชัยสว่าง. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับ

ท้องถิ่น อำเภอฝางจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ชาญศักดิ์ วิจิต. (2553). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับ
ท้องถิ่นหรือพื้นที่ของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดหนองคาย. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2550). รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร. การวิจัยนโยบายสาธารณะ
กองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร: เอลิฟวิ้ง.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2552). พลวัตการมีส่วนร่วมของประชาชน : จากอดีต จนถึงรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 .
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2548). ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลจันทร์ รัตนพร. (2553). “สุขภาวะที่นากระตาม.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://www.pcunakratam.com/modules.php?name=News&file=article&sid=3>
(19 สิงหาคม 2554)
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนัก
พิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิตยา นันทขว้าง. (2545). การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในงานสาธารณสุข
อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประจวบ หน่อศักดิ์. (2547). พฤติกรรมการใช้บริการประกันสุขภาพถ้วนหน้าของประชาชนใน
ตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประทุม สุวดีดี. (2551). การตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนา
บริหารศาสตร์.
- ประทีป อึ้งทรงธรรม. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ :
ศึกษากรณีแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนแออัดคลองเตย.
- ปิยะนุช เนื่ออ่อนและคณะ. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตอบสนองกองทุนหลักประกันสุขภาพ
ระดับท้องถิ่นของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพในจังหวัดกระบี่.
วารสารวิชาการสาธารณสุข. 18,5 (กันยายน-ตุลาคม) หน้า 756.

- ประนอม ชันทะ. (2553). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของ
คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์
ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานสาธารณสุข ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประภาส สุนันท์. (2554). ความรู้และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารในการบริหาร
จัดการกองทุน หลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ วิทยานิพนธ์ปริญญา
สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ เอก บริหารการสาธารณสุข.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พนัส หันนาคินทร์. (2549). ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พวงคำ ทองทั่ว. (2545). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารสภาวัฒนธรรมในการ
ดำเนินงานวัฒนธรรม : ศึกษากรณีจังหวัดยโสธร. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(พัฒนาลังคม) สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์.
- มณฑล จันท์แจ่มใส. (2551). ปัจจัยการสื่อสารการตลาดที่มีต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว
กรณีศึกษา: เกาะมุก จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ สถ.ม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รุจิรา เจริญ. (2551). การมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคและควบคุมโรคไข้เลือดออกของสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุข
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ แขนงวิชาสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วรรณ ทอแก้วแก้ว. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหลักประกัน
สุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดยะลา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2553). คู่มือปฏิบัติงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ
ในระดับท้องถิ่นหรือระดับพื้นที่ ปี 2553 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.
- วีระกิตติ์ หาญปริพรรณ์ และคณะ. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนในงานยุติธรรมชุมชน:
กรณีศึกษาชุมชนคลองจระเข้ข่อย ตำบลเกาะไร่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา.
การฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับกลาง รุ่นที่ 7 กระทรวงยุติธรรม.
- วันชัย วัฒนศัพท์. (2543). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน.(เจมแอล เครตัน).
ศูนย์สันติวิธี เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย สถาบันพระปกเกล้า.

สิริพัฒน์ ลาภจิตร. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุน

การบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล อาเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี .

วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชา

รัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทัน ทาวงศ์มา. (2544). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนแก้ไขปัญหามลพิษของ

หมู่บ้าน บ้านแม่ตำ ตำบลเสริมซ้าย อำเภอสว่างงาม จังหวัดลำปาง.การค้นคว้าแบบ

อิสระสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุเมธ ทราญแก้ว. (2536). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติ : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2553). คู่มือปฏิบัติงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.

พิมพ์ครั้งที่ 1.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ. (2552). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกัน

สุขภาพท้องถิ่น : กรณีศึกษา 6 แห่งในจังหวัดชัยภูมิ. ค้นคืนวันที่ 5 มกราคม 2557 จาก

<http://cpho.moph.go.th>.

อรพินท์ สวโชคชัย. (2550). หลักการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรม Home Office

Day .วันที่ 30 เมษายน 2550 ณ ห้องประชุม ก.พ.ร. ชั้น 5 สำนักงานเลขาธิการ สำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.

อารินทร์ ไชโยธราช. (2555). การพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบล

ท่าพระ อาเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามมาตรฐานการบริหารจัดการกองทุน

หลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่. วิทยานิพนธ์สาธาณสุขศาสตร

มหาบัณฑิต, สาขาการจัดการระบบสุขภาพ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Cohen, John M, and Uphoff, Norman T. (1980). **Participation's Place in Rural Development :**

Seeking Clarity through Specificity. Word Development.